

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/49/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823218806
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3823218806.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XXX/XX/X, D., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa otca: E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, G., zast. zástupcom Synergy Lawyers - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Svätoplukova 16791/28, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 51 796 562 a matky: H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XXX/XX/X, D., zast. zástupcom E. E. I., advokátom, so sídlom ul. E. J. XX, D., za účasti Úradu komisára pre deti so sídlom Odborárske námestie 3, Bratislava, IČO: 50 159 399, zastúpeného D. E. K. E., D., komisárom pre deti, o návrhu otca o zmenu styku, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 11P/42/2023-144 zo dňa 30. novembra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku VI., ktorým konanie o úprave styku v časti 2. návrhu o styku otca s maloletou po nástupe maloletej do základnej školy zastavil, **z o s t á v a n e d o t k n u t ý**.

V ostatných častiach rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prievidza zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. decembra 2021 sp. zn. 4P/27/2021 vo výroku o úprave styku tak, že otcovi umožnil stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v roku od štvrtku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. bez prítomnosti matky. Osobitne upravil stretávanie otca s maloletou počas letných a jarných prázdnin, veľkonočných, vianočných a novoročných sviatkov. Konanie o úprave styku v časti 2. návrhu o styku otca s maloletou po nástupe maloletej do základnej školy zastavil. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 26, § 36 ods. 1, § 43 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s Čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a ust. § 29 ods. 1 až 3 CMP keď konštatoval, že návrh otca na zmenu úpravy styku je dôvodný. Naposledy o úprave styku otca s maloletou A. súd rozhodol dňa 16. decembra 2021 sp. zn. 4P/27/2021 výrokom II., ktorým schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa styk otca s maloletou realizoval bez problémov, maloletá bola možno dva až tri krát s otcom navyše o jeden alebo dva dni. Maloletá má vytvorený citový vzťah k svojmu otcovi, rada s ním trávi čas a robí aktivity, ktoré jej otec pripraví, chce byť s otcom dlhšie, už od štvrtku. Kolíznym opatrovníkom aj zástupkyňa úradu komisára pre deti v priebehu konania navrhli rozšíriť styk v súlade s návrhom otca. Pri rozhodovaní prihliadol na vzťah medzi otcom a maloletou a na názor maloletej ako aj záujem maloletej, ktorá je zverená do osobnej starostlivosti matky a zdôraznil aj dôležitosť úlohy druhého rodiča v živote dieťaťa, majúci za to, že otec

je dobrým rodičom pre maloletú A. a nevystavoval by ju negatívnemu prostrediu, ktoré by ju mohlo ohroziť. Starostlivosť a výchova o maloleté dieťa predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale aj nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V zásade je nevyhnutná účasť oboch rodičov na výchove dieťaťa. Z vykonaného dokazovania nemal preukázané, že by doterajšia realizácia styku otca s maloletou mala na maloletú negatívny vplyv prípadne, že by trestné stíhanie otca negatívne vplývalo na styk otca s maloletou. Nepovažoval za dôvodnú obavu matky z rozšírenia styku otca s maloletou, nakoľko z vyjadrení rodičov a maloletej, ako ani šetrením kolíznych opatrovníkov neboli zistené žiadne negatívne skutočnosti pri trávení času maloletej s otcom. V čase skoršieho rozhodnutia, maloletá nebola vystavená žiadnym negatívnym vplyvom, žiadnej negatívnej situácii, kde by bola ohrozená na zdraví a na živote. Matka v priebehu konania neuviedla a nebola ani preukázaná žiadna okolnosť, ktorá by vzbudzovala dôvodnú obavu pri styku otca s maloletou. Ani trestné stíhanie otca nemá negatívny dopad pri styku otca s maloletou. Otec žiadal rozšírenie styku nie nadštandardne, ale v súlade aj s potrebou maloletej, ktorá sa opakovane vyslovila, že chce byť dlhšie so svojim otcom. Je v záujme maloletej, ktorá je staršia o dva roky od poslednej úpravy, aby bola so svojim otcom viac a je právom otca sa rovnakou mierou podieľať na výchove svojej dcéry, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Podľa názoru okresného súdu by maloletej malo byť umožnené stýkať sa s oboma rodičmi v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Návrh matky na pripojenie spisov, v ktorých súd konal o skoršej úprave styku (sp.zn. 4P/27/2021 a 6P/14/2020), v súčasnosti pripojených k spisu sp.zn. 5P/9/2023 nachádzajúcim sa na krajskom súde, považoval za nehospodárny, ktorý by nemal význam pri rozhodnutí o návrhu na rozšírenie styku otca s maloletou. Matka v konaní nepreukázala, že otec je aj naďalej užívateľom drog, či sa aj v súčasnosti stretáva s osobami, ktoré boli rovnako ako otec vo väzbe, a ktoré sú tiež stíhané za drogovú trestnú činnosť. Nemal za sporné, že otec je trestne stíhaný vo veci, ktorá nie je právoplatne ukončená. Nakoľko otec maloletej počas konania zobral návrh späť sčasti v 2.časti návrhu o styku otca s maloletou po nástupe maloletej do základnej školy, s čím súhlasila matka aj kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 30.11.2023, okresný súd konanie v tejto časti zastavil.

3. Proti tomuto rozhodnutiu, v časti bežnej úpravy styku (výrok I.), ako aj úpravy styku počas prázdnin a sviatkov (výroky II., III., IV., V.), podala v zákonnej lehote odvolanie matka (č.l. 150-151 spisu) z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) CSP a navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a návrh zamietol, prípadne vec zrušil a vrátil na prvoinštančné konanie. Mala za to, že napadnuté rozhodnutie nie je v záujme maloletého dieťaťa, nakoľko ho nechráni pred možnými rizikami na strane otca - dlhodobého užívateľa drog, trestne stíhaného v spojitosti s drogovou trestnou činnosťou a vzatého do väzby, ktorej dôvody pretrvávajú, nakoľko má stále náramok na monitorovanie osoby, teda trestné stíhanie je dôvodné. Doplnila, že právo otca na prezumpciu neviny nespochybňuje, pričom však matka, súd, ako i ÚPSVaR musia chrániť práva maloletého dieťaťa, aby nebolo ohrozené výchovou, resp. iným závažnejším ohrozením. Prípád trestného konania otca bol v čase podania odvolania medializovaný, z dôvodu podania obžaloby na všetkých obvinených. Súd by mal podľa názoru odvolateľky poskytnúť maloletej ochranu, a to aj keď len do takej miery, že otcovi nebude rozširovať styk. Závery súdu prvej inštancie, že trestné stíhanie otca nemá negatívny dopad pri styku otca s maloletou, nepovažovala za preskúmateľné, nakoľko nemožno vedieť, na základe akej úvahy súd rozhodol, ako rozhodol. Za nesprávny považovala postup súdu, ktorý ku konaniu nepripojil súdne spisy sp.zn. 6P/14/2020 a 4P/24/2021, nakoľko tieto by mu podľa matky umožnili inak pochopiť predmetnú situáciu a postoj matky k otcovi dieťaťa. Záverom doplnila, že výsluch maloletej považuje za nesprávne vykonaný, o ktorý nie je možné opierať napadnuté rozhodnutie, nakoľko pri výsluchu maloletej súd neprihliadol na podstatnú skutočnosť, a to vek maloletej, ktorá má iba 5 rokov a nedokáže rozlíšiť kedy je štvrtok, piatok, prípadne iné dni. Pokiaľ by súd chcel zistiť, čo dieťa reálne vníma, tak by otázky musel smerovať najskôr na vedomosti maloletej ohľadom jej poznania dní v týždni a až následne na konkrétne otázky ohľadom stretávania sa otca s maloletou.

4. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník, zotrvať na všetkých svojich písomných a ústnych vyjadreniach v rámci konania, nepovažoval napadnuté rozhodnutie za v rozpore so záujmami maloletej A..

5. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako zákonné a zohľadňujúce záujem maloletej A.. Mal za to, že prebiehajúce trestné stíhanie nemá vplyv na kvalitu vzťahu otca s maloletou. Argumentáciu matky, podľa ktorej je aktuálne prebiehajúci styk „bezrizikový“, ale ak by malo dôjsť k jeho rozšíreniu o pár dní, takéto rozšírenie už predstavuje pre maloletú riziko,

považoval za nelogickú. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie je v otázke možných negatívnych vplyvov styku maloletej A. s otcom dôsledne odôvodnené a opreté o vykonané dokazovanie. Za zavádzajúce považoval tvrdenie matky, že ak by bol otec „hypoteticky“ právoplatne odsúdený za drogovú trestnú činnosť, malo by to automaticky „negatívny vplyv na výchovu maloletej“, čo podľa názoru otca nemôže založiť dôvod na obmedzovanie styku medzi rodičom a dieťaťom. Návrh matky na pripojenie spisov právoplatne skončených konaní nepovažoval za dôvodný. Záverom doplnil, že z celkového kontextu výsluchu maloletej vyplynulo, že by maloletá A. chcela s otcom tráviť viac času a táto skutočnosť na ňu nebude mať žiadny negatívny vplyv.

6. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

7. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) ponechal rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. nedotknutý a v ostatných častiach rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Naposledy bolo vo veci úpravy styku otca s maloletou A. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/27/2021-263 zo dňa 16. decembra 2021, ktorým súd vo výroku II. schválil dohodu rodičov o oprávnení otca stretávať sa s maloletou A. v období od 01.01.2022 do 31.03.2022 každý páry týždeň v roku od piatku od 7.30 hod. do nedele do 18.00 hod. bez prítomnosti matky a to v okrese bydliska matky a v období od 01.04.2022 o oprávnení otca stretávať sa s maloletou A. každý páry týždeň v roku od piatku od 7.30 hod. do nedele do 18.00 hod. bez prítomnosti matky a to s výnimkou letných prázdnin, vianočných a novoročných sviatkov, počas ktorých je otec oprávnený sa stretávať s maloletou každý rok od 25.12. od 14.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod., každý rok od 31.12. od 7.30 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 14.00 hod., ďalej počas letných prázdnin každý rok v čase od 01.07. od 7.30 hod. toho ktorého roka do 10.07. do 18.00 hod. toho ktorého roka a v čase od 01.08. od 7.30 hod. toho ktorého roka do 10.08. do 18.00 hod. toho ktorého roka. Otca zaviazal maloletú A. v určený deň a hodinu prevziať od matky pred jej bytom a v určený deň a hodinu maloletú A. matke odovzdať pred jej bytom. Matku zaviazal maloletú A. na styk s otcom pripraviť a styk maloletej A. s otcom umožniť.

9. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie postupoval správne, keď na základe návrhu otca skúmal, či od poslednej úpravy styku došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala i zmenu pôvodného rozhodnutia (§ 26 Zákona o rodine). V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď rozšíril bežný styk otca s maloletou, ako i úpravu styku počas prázdnin a sviatkov.

10. Jedným z najdôležitejších spoločenských vzťahov je rodičovský vzťah, ktorý do značnej miery formuje osobnosť dieťaťa. Jeho narušeniam je potrebné predchádzať hlavne tým, že dieťaťu a rodičovi sa vytvorí dostatočný priestor na trávenie spoločného času, s výnimkou prípadov, ak rodič svojim správaním ohrozuje život, zdravie či priaznivý vývin dieťaťa. Tak ako to napokon správne konštatuje i súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, na výchove dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov, tzn. aj otec, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti má právo podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa v primeranom rozsahu (v porovnaní s rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti) tak, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený, s čím korešponduje i najlepší záujem maloletej (Čl. 4 CMP) rozvíjať vzťah i so svojím otcom. Rozsah úpravy styku tak, ako ho ustálil súd prvej inštancie, je primeraný vzhľadom na vek dieťaťa, umožňuje zároveň otcovi podieľať sa na výchove maloletej v súčasnosti, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

11. Pokiaľ matka v priebehu konania, ako i v podanom odvolaní namietala možné (bližšie nekonkretizované) ohrozenie maloletej v dôsledku trestného stíhania otca, i v tomto ohľade súd prvej inštancie správne uzavrel, že stav, ktorý si otec privodil svojim správaním, za predpokladu rešpektovania prezumpcie neviny, nemá negatívny dopad pri realizácii styku s maloletou. V tejto časti okresný súd napadnuté rozhodnutie i náležite odôvodnil, keď poukázal na vyjadrenia rodičov, vyjadrenia maloletej a výsledky šetrenia kolízneho opatrovníka a úradu komisára, z ktorých nevyplývali žiadne negatívne skutočnosti pri doterajšej realizácii styku maloletej A. s otcom.

12. Je potrebné zdôrazniť, že okresný súd v konaní správne zisťoval i názor maloletej, ktorú dňa 29. novembra 2023 vypočul v materskej škole bez prítomnosti rodičov. Z vyjadrení maloletej, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil, prihliadajúc na jej vek a vyspelosť, vyplynulo, že sa s otcom vída rada a chcela by s ním tráviť viac času, preto nemožno akceptovať ani odvolaciu námietku matky ohľadom nesprávne vykonaného výsluchu maloletej.

13. Vo výroku, ktorým súd konanie o úprave styku v časti 2. návrhu o styku otca s maloletou po nástupe maloletej do základnej školy zastavil, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

14. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP a priznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).